

RAW Kook &
 (אשר ברא)
 ג' כ"ב אלול

(1)

ל' א' א'

(1)

ק"מ
 ח' ח'

7 לֵלֶכֶת בְּדַרְכּוֹ וּלִירְאָה אֹתוֹ: בִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִבְּיֹאֵךְ
 אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ גָּחָלִי מַיִם עֵינַת וּתְהַמִּית יִצְאִים
 8 בִּבְקֶעֱה וּבְהָר: אֶרֶץ חֹמָה וּשְׁעָהּ וּנְפֹן וּתְהַמִּית וּרְמֹן
 9 אֶרֶץ־נֵית שֶׁמֶן וְדִבְשׁ: אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְּמִסְכָּנָה תֹאכֵל
 בָּהּ לֶחֶם לֹא־תִחְסַר כָּל־בָּהּ אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבִנֶיהָ בְּרֹנֶל
 10 וּמִהֲרָרֶיהָ תִּחְצֹב נְחֹשֶׁת: וְאָכַלְתָּ וּשְׂבַעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־
 11 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נָתַתְּ לָךְ: הַשְׁמַר

רמב"ן

וטעם על הארץ הטובה כמו ועל * הארץ הטובה יצאה
 שתברכהו בכל עת שתשבע על השובע ועל הארץ שנתן לך שינחילנה לך לעולמים ותשבע
 מטובה ותנה חיוב המצוה הזאת בכל מקום:

(2)

שלושה שאכלו פרק שביעי ברכות דף מח

(3)

אמר ר"ג משה תקן להם לישראל ברכת הזן בשעה שירד להם המן. יהושע תקן ברכת
 הארץ כיון שנכנסו לארץ. דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים. דוד תקן על ישראל עמך ועל
 ירושלם עירך. ושלמה תקן על הבית הגדול והקדוש. הטוב והמטיב ביבנה תקנוה כנגד
 הרוגי ביתר דאמר רב מתנא אותו היום שניתנו הרוגי ביתר לקבורה תקנו ביבנה הטוב
 והמטיב הטוב שלא הסריחו והמטיב שניתנו לקבורה.

עין אי"ה

(4)

ע"כ בהיות האכילה משפלת את האדם אל גסות חושיו והנאתו
 הבהמית הפרטית, כבר הוכן לנו מראש בעצת ד' הסולם המוצב
 ארצה וראשו מגיע השמימה לעלות משפלות הפרטי אל רוממות
 הכלל. אמנם סדרי הבנין הכללי צריכין להיות מותחלים
 מהפרטים, ע"כ ראשית הכל צריך הקיום הגופני הפרטי ואחריו
 הקיום הגופני הכללי. ואחר שעלו ביד האומה שתי אלה, אז
 צריך להתחיל התיסדות הצורה הפרטית, בתור אומה דואגת
 לעצמה, לקיומה וצביונה, ואח"כ תגיע עד הצורה הכללית,
 בדאגתה לכל המון גויים ברואים בצלם אלהים.

ע"כ ראוי לאיש הישראלי להכיר ערך מזונו הפרטי, שהוא
 מניח בזה אבן אחת בבנין העולם היותר כללי והיותר קדוש
 ונשגב. ומה מאד תרומם נפשו וידע כי הוא יושב על השולחן
 אשר לפני ד'.

ברכה על מצות ישיבת ארץ ישראל

הגאון רבי חיים שרגא פייביל פראנק, רבה של שכונת "ימין משה" בירושלים, תמה מדוע לא תקנו חז"ל ברכה על מצות ישיבת ארץ ישראל? שהרי לשיטת הרמב"ן, שזו מצות עשה דאורייתא, פשוט שאדם היושב בה מקיים בכל רגע ורגע מצות עשה של תורה, ומן הדין היה ראוי לברך ברכה על ישיבת ארץ ישראל, כפי שתיקנו בשאר מצוות?

אלא, יישוב, קרוב הדבר להיאמר שבברכת המזון שאנו מברכים ואומרים "נודה לך ה' אלוקינו על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה טובה ורחבה וכו' וברכת את ה' אלוקיך על הארץ הטובה אשר נתן לך" – בזה נכללת גם הברכה על ישובה של ארץ ישראל.

וחזא מוסיף: ומן הראוי שהיושבים בארץ ישראל יכוונו באמירת ברכה זו על קיום מצוותן שיושבים בארץ, כי אשרי חלקם בזה ובזה!

"תולדות זאב" – שבת א-ב, עמוד סז

הלכות דברים הנוהגים בפעולה סימן קפ

ה' ינוהגים (יא) לכסות (ד) [ד] הפסין בשעת ברכת המזון; (יב) ונהגו שלא לכסותו בשבת ויום-טוב:

ה' (יא) לכסות הפסין. בבית-יוסף שני

שעמים: האחד, דברך מקצר מי האדם, ואינו דין שיהיה מנח על השלחן

שדומה למזבח שפארץ מי האדם, דעל-פן כתיב "לא תניף עליהם ברזל",

ועל-פן אחר שגמר אכילתו ורוצה לברך ברכת-המזון מכסה הפסין; וטעם שני בשם רבנו שמחה: לפי שפעם אחד הגיע אחד לברכת 'בונה

ירושלים' ונזכר חרבן הבית ותקע סבין בבטנו, ועל-פן נהגו לסלקו בשעת ברכה: (יב) ונהגו שלא לכסותו וכו'. השעם שאין מקפידין על זה

בשבת ויום-טוב, צין באחרונים:

מח ציון פירות הארץ ועריה

ונראה עפ"מ דאמרו במס' מגילה (יז:) ומה ראו לומר קיבוץ גליות לאחר ברכת השנים דכתיב (יחזקאל ל"ו) ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו ופריכם תשאו לעמי ישראל כי קרבו לבוא. ופירש"י אלמא קבוץ גליות בעת ברכת השנים היא. וכן איתא בסנהדרין צח. אין לך קץ מגולה מזה שנאמר ואתם הרי ישראל ענפכם תתנו וגו' ופירש"י כשתתן א"י פריה בעין יפה אז יקרב הקץ ואין לך קץ מגולה יותר ע"כ. ולפ"ז י"ל שבאמת ברכת השנים היא תפלה על הגאולה שתתברך השנה להיות שנת רצון ושנת הגאולה אשר היא תלויה בברכת התבואה של א"י כי זהו מסימני הקץ.

והגרי"ח זאננפלד זצ"ל כשראה איזה פירות שגדלו בא"י היה שמח שראה בזה סימן להתקרבות הקץ כנ"ל בגמ'. והנה זה היה בזמנו כשעדיין היו הפירות מעטים בתכלית בכמות ואיכות. אבל בזמנינו רואים ב"ה פירות נאים, וזה לי עשרים שנה שזכיתי להיות בכל שנה בא"י ותמיד רואים השתנות למעליותא בפירות א"י. ו

לו

ספר יחזקאל

ה' הָמָּה בְּלִמְתָּם יִשְׂאוּ: וְאַתֶּם הָרִי יִשְׂרָאֵל עֲנַפְכֶּם תִּתְּנוּ וּפְרִיכֶם תִּשְׂאוּ לְעַמִּי יִשְׂרָאֵל כִּי קָרְבוּ לָבוֹא:

,⁸ but you, O mountains of Israel, will give forth your branch and bear your fruit for My people Israel, for they are soon to come. ⁹ For behold, I am with you; and I will turn [My attention] to you,

ברכת חזן

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, הן את העולם בלוי, בטובו, בחן בקסד וברחמים. הוא נתן לחם לכל בשר, כי לעולם חסדו, ובטובו הגדול, תמיד לא חסר לנו, ואל יחסר לנו מזון לעולם ועד. בעבור שמו הגדול, כי הוא אלי, וזמפרנס לכל, ומטיב לכל, ומכין מזון לכל ברייתו אשר ברא. ברוך אתה יהוה, הן את הכל. (אמן—Others)

ברכת חארץ

נודה לך יהוה אלהינו, על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה טובה ורחבה. ועל שהוצאתנו יהוה אלהינו מארץ מצרים, ופדיתנו מבית עבדים, ועל ברייתך שחתמות בבשרנו, ועל תורתך שלפדנו, ועל חקיקה שהודעתנו, ועל חיים חן וחסד שחוננתנו, ועל אכילת מזון שאמנה וזמפרנס אותנו תמיד, בכל יום ובכל עת ובכל שעה.

ועל הכל יהוה אלהינו אנחנו מודים לך, ומברכים אותך, יתברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד. בכתוב, ואכלת ושבעת, וברכת את יהוה אלהיך, על הארץ הטובה אשר נתן לך. ברוך אתה יהוה, על הארץ ועל המזון. (אמן—Others)

בנין ירושלים

רחם יהוה אלהינו על ישראל עמך, ועל ירושלים עירך, ועל ציון משכן כבודך, ועל מלכות בית דוד משיחך. ועל הבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו. אלהינו אבינו רענו זוננו פרנסנו וכלכלנו והרחינו, והרוח לנו יהוה אלהינו מהרה מכל צרותינו. ונא אל תצריכנו יהוה אלהינו, לא לידי מתנת בשר נדס, ולא לידי הלואתם, כי אם לידך המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה, שלא נבוש ולא נכלם לעולם ועד.

• **ובנה** ירושלים. עיר הקדש במהרה בימינו. ברוך אתה יהוה, בונה (ברחמיו) ירושלים. אמן. (אמן—Others)

הטוב והמטיב

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם, האל אבינו מלכנו אדירנו בוראנו גואלנו יוצרנו קדושנו קדוש יעקב, רוענו רועה ישראל, המלך הטוב והמטיב לכל, שכל יום ניוס. הוא המטיב, הוא מטיב, הוא יטיב לנו. הוא גמלנו הוא גמלנו הוא יגמלנו לעד, לחן ולחסד ולרחמים ולרחן הצלה והצלחה, ברכה וישועה נחמה פרנסה וכלכלה. ורחמים וחיים ושלום וכל טוב, ומכל טוב לעולם אל יחסרנו. (אמן—Others)